

Monografie „Sebariadenie manažerská etika v školskom prostredí“

Autorky: Dušana Bielešová, Soňa Koreňová

Autorky predloženého textu si vybrali vysoce aktuálnu, pritom náročnú tému. Jejich dlhodobé angažovanie v oblasti osobnostného rozvoja, mediácie a etiky, dlhodobá pedagogická prax a silná dávka empatie k potrebám cieľových skupín, je predurčujúcou prípravou a napsaním publikácie, prínosnou nejen pre management škôl, ale i pre širokú pedagogickú verejnosť.

Zároveň publikácia vznikala, a to je na ňu veľmi cenné, v priebehu funkčného vzdelávania modulu Sebeřízení a manažerská etika, a tak sú spoluvýtvorcami obsahu i účastníkmi vzdelávania, ktorí svojimi myšlienkami, názorami a postojmi významne prispeli do ladenia skladby textu.

Nároky na učiteľov, zejména v riadičích pozíciách, stále vzrústajú, preto je dôležité im poskytovať nejen dostatok príměřených informácií, ale nabízet i možnosti seberozvoja, podporovať vlastní sebereflexiu jako nezbytnou súčasť neustále pedagogickej evaluácie a zároveň respektovať základné parametry etiky (včetne dôrazu na spoločenskú zodpovednosť) ve školskom prostredí.

Monografie je veľmi dobre štrukturovaná, ucelené kapitoly na sebe logicky navazujú. Každá kapitola je následne členená do dílčích podkapitol, ktoré obsahujú nejen teoretické poznatky, ale i zkušenosti z praxe, príklady. Text je vhodne prokládaný otázkami k sebereflexii a úkolami, což má významný praktický edukačný efekt.

Kromě dobré štruktury textu je třeba vyzdvihnout i velmi dobré seřazení jednotlivých kapitol, které na sebe odborně vhodne navazují a vzájemne se doplňují.

Vysoce oceňuji, že autorky věnují pozornost práci s cíli (tzv. smart cíli), které jsou nezbytným předpokladem efektivního řízení a sebeřízení, přesto je často v praxi i v literatuře tato problematika opomíjena. Vynikající je výběr typu technik z oblasti koučinku a sebeřízení, které autorky zařadily do textu, vhodné je zmínit zejména techniku SWOT analýzy; aktivity pro prevenci prokrastinace; aktivity k rozpoznání vlastní výkonnostní křivky, časových ztrát v řídicí praxi a k eliminaci autovyrušení; aktivity k rozvoji tvůrčího přístupu k řešení problémových situací; návrhy přípravy na důležité setkání (včetne celkového důrazu na komunikační a prezentační dovednosti). Všechny uvedené techniky a doporučení významne vedou nejen k vysoké efektivitě řízení a sebeřízení, ale působí celkově pozitivne i na sebeuvědomění jedince a přispívají preventivne k redukci stresu a syndromu vyhoření v pracovním procesu.

Autorky neopomínají ani významné téma syndromu vyhoření a nabízejí srozumitelně a prakticky popsané metody pro zvládání nadlimitní zátěže.

Ocenit je nutné i to, že se autorky nevyhýbají problematičkému tématu bossingu a mobbingu, přesto, že je řešení těchto situací v praxi velmi obtížné, a někdy i v praxi nepopulární.

Poslední dvě kapitoly předkládané monografie jsou věnovány manažerské etice a společenské etiketě, obě témata jsou citlivě zpracována a vytváří příjemné prostředí k zamyšlení nad celým textem, současnou praxí, vlastními možnostmi i svým možným vlivem, abychom i my, jako čtenáři, přispěli k budování adekvátní kultury školy i příjemné atmosféry na pracovišti.

Předložený text zachovává vědeckou serióznost, ale přitom je psán čtivě, svižně – s ohledem na pedagogickou veřejnost, pro kterou je prvotně určen. Text tak nemá jen edukační a motivační rozměr, ale obsahuje i hluboké filozofické poslání. Jak samy autorky uvádějí: „Mít odvalu překonávat překážky, vstupovat do rizika, nechat se unášet nadšením ze znovuobjeveného, je jako zkoušet hloubku řeky, jejíž dno neznáme. I v takových situacích je však důležité stát jednou nohou pevně na zemi. Znamená to pečlivě zvažovat každé rozhodnutí, ověřovat si zdroje, trpělivě analyzovat informace a kriticky se postavit k přehodnocení argumentů, které nám pomohou nejen rozpoznat onu hloubku řeky, ale udrží nás rovněž bezpečně na zemi. K tomu je nezbytné přehodnocení vlastní mocenské pozice na jedné straně, ale i vlastní sklon k poslušnosti na straně druhé a nedovolit, aby nás sociální role vedoucího zaměstnance pohltila.

Autorky velmi citlivě využívají bohaté odborné zdroje, srozumitelně a vhodně je předkládají čtenářům. Text je příjemně graficky zpracován.

Považuji vydání této publikace za velmi potřebné nejen pro pedagogickou, ale i laickou veřejnost. Publikaci přeji zdar, čtenářům úspěšné překonávání překážek v edukačním prostředí a autorkám děkuji za obohacující a inspirující publikaci.

Text plně doporučuji k publikování.

V Praze, 27. 9. 2021

doc. PhDr. Markéta Švamberk Šauerová, Ph.D.

Psycholog, kouč
Katedra pedagogiky a psychologie VŠTVS PALESTRA, spol. s r.o.
Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov